

Vantaanjoen ja Helsingin seudun
vesiensuojeluyhdistys ry

VERSIO 3.3 - 20.12.2017

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

TÄÄ VOIS OLLA MYÖS SUN JOKI!

Viesti. perille

Vantaanjoen vesistöalueen toimenpideohjelman
viestintästrategia

MÄ VOIN JEESATA TÄSSÄ.

Vantaanjoen
vesistöalueen
toimenpideohjelman
viestintästrategia

SISÄLTÖ

TAUSTAA

Vantaanjoen vesistöalue3

Vesistöalue vuonna 20274

Helmi-SWOT 5

VIESTI PERILLE

Toimintaketju 6

Viestit7

Helmi tunnuksena 8

GRAAFINEN OHJEISTO 9

TYÖKALUT

Viestinnän työkalut15

Päättäjäviestintä16

Viestintä kouluille18

Kansalaisaktivointi20

Tiedottaminen23

Vantaanjoen Helmen
tee-se-itse-sarjakuva24

Viestintä tukee luontohelmen toimenpideohjelmää

Vantaanjoen vesistöalueen suojelemiseksi on keväällä 2017 laadittu toimenpideohjelma. Ohjelman tavoitteena on saattaa vesistöalue hyvään ekologiseen tilaan vuoteen 2027 mennessä.

"Etelä-Suomen luontohelmi, hyvään ekologiseen tilaan -toimenpideohjelma 2017-2027" sisältää tavoitteita ja toimenpiteitä Vantaanjoen ja alueen järvien veden laadun parantamiseksi, alueen luonnonympäristön suojelemiseksi ja vesistöalueen monipuolisen virkistyskäytön kehittämiseksi.

Ohjelma on Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksen Vantaanjoki-neuvottelukunnan ja yhdistyksen hallituksen yhteinen tahdonilmaus vesistöalueen kehittämisen tavoitteista ja toimenpiteistä.

Ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi ja toimenpiteiden toteuttamiseksi on toteutettu syys-talvella 2017 viestintästrategia ja luotu viestintätyökaluja **"Viesti perille - Vantaanjoen vesistöalue, Etelä-Suomen luontohelmi, hyvään ekologiseen tilaan"** -hankkeen tuella. *Viesti perille* on ympäristöministeriön Kärkihanke vesien- ja merenhoidon rahoituksella. Sen tavoitteena on edistää Vantaanjoen toimenpideohjelman toteuttamista tehokkaasti toteutetun viestinnän avulla.

Viestinnän tavoitteena on vakuuttaa alueen päättäjät vesistöalueen luonnonolojen säilyttämisen ja alueen asukkaiden lähivirkistysalueen kehittämisen tärkeydestä. Sen avulla pyritään sitouttamaan eri toimijoita, tiivistämään yhteistyötä ja kannustaa paikallista omaehtoista aktiivisuutta.

Taustaa

Vantaanjoen vesistöalue

Vantaanjoen vesistöalue sijaitsee tiheään asutulla seudulla Uudellamaalla ja eteläisessä Hämeessä. Valuma-alueen pinta-ala on 1680 km² ja se ulottuu neljäntoista kunnan alueelle. Näissä kunnissa asuu yhteensä yli miljoona ihmistä, viidennes suomalaisista. Aukastiheys on kymmenkertainen maamme keskiarvoon verrattuna.

Vesistöalueen pääuoma, Vantaanjoki, saa alkunsa Hausjärveltä eteläisestä Hämeestä. Mereen se virtaa Vanhankaupunginlahdella, Helsingissä. Pituutta joella on 99,1 km.

Valuma-alueen kunnat ovat Helsinki, Vantaa, Tuusula, Nurmijärvi, Hyvinkää, Riihimäki, Hausjärvi, Loppi, Mäntsälä, Vihti, Järvenpää, Kerava, Sipoo ja Espoo.

Vantaanjoen vesiensuojelun hyväksi on tehty töitä vuosikymmeniä.

Veden laatu on parantunut merkittävästi. Pelloilta huuhtoutuva eroosioaines, taajamien hulevedet ja ajoittaiset jätevesiylivuodot heikentävät edelleen joen tilaa. Ilmastonmuutos lisää tätä kuormitusta.

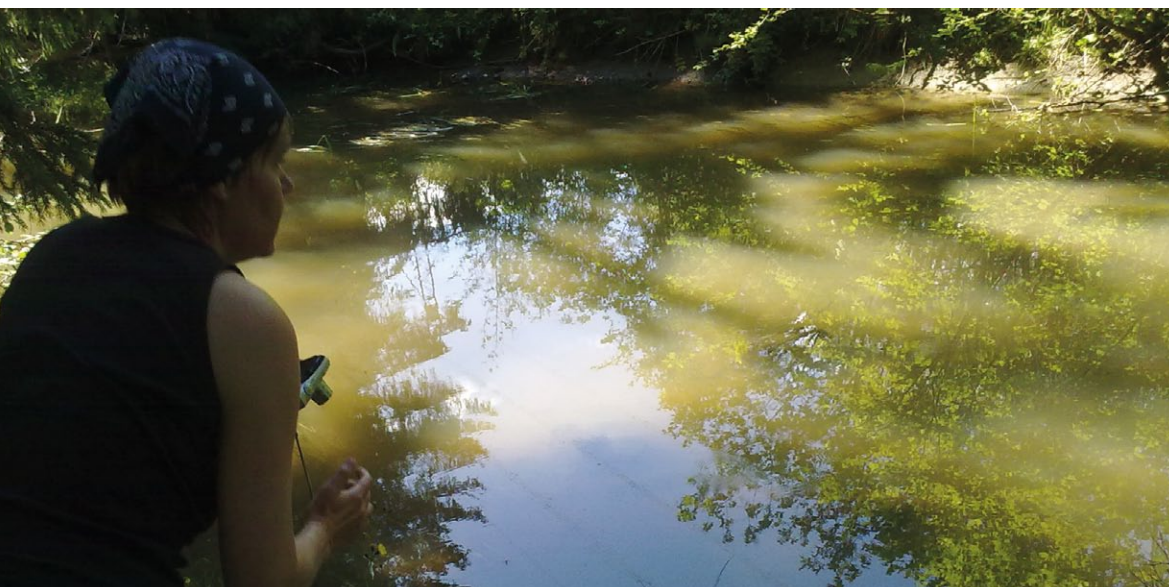
Millaisen Vantaanjoen haluamme vuonna 2027?

Toimenpideohjelman tavoitteena on parantaa vesistöalueen jokien ja järvien veden laatua, suojella alueen luonnonympäristöä ja kehittää sitä virkistyskäyttöön.

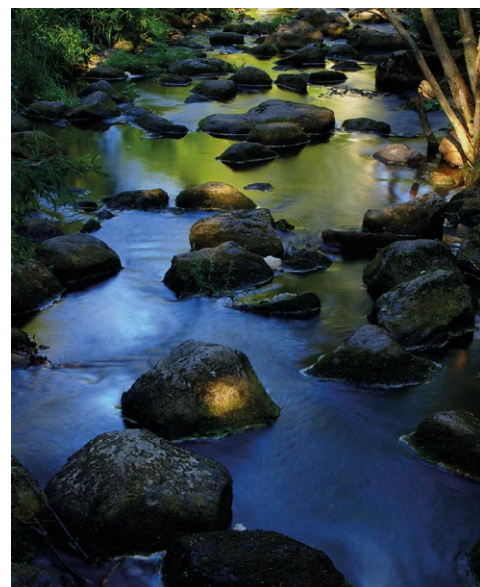
Viestinnässä tuodaan esille tavoitteiden toteuttamista:

Vantaanjoki kymmenen vuoden päästä

- vedenlaatutietoa on-linena kansalaisille
- yhteistyötä yli kuntarajojen - tieto kaikille
- peltojen ravinteet viljelykasveille, ei vesieliöille
- jätevedenpuhdistamot likaajista ravinteiden tuottajiksi
- haja-asutusalueella pesu- ja käymälävedet viemäroidään erikseen
- pohjavesi juotavan hyvää
- hulevesien viivyttämiseen ja imeytykseen rakennetuilla alueilla hyvät keinot käyttöön
- maankäytössä varaudutaan tulviin
- taataan valuma-alueen yli miljoonalle asukkaalle monimuotoinen luonnonympäristö sitä suojelemalla
- taimenkanta elinvoimaiseksi ylpeyden aiheeksi
- lähiluonnosta hyvinvointia lapsesta vaariin
- roskattomat rannat Riihimäeltä Helsinkiin

Valokuvat: VHVS:n arkisto

Helmi-SWOT

Viestinnän vahvuuksilla, heikkouksilla, mahdollisuuksilla ja uhkilla kehitämme, otamme huomioon, varaudumme ja ohjaamme viestinnän toimia ja resursseja.

VAHVUUDET

- kumppaneinamme ovat motivoituneet toimijat
- ympäristöarvot ovat yleisesti hyväksytyt
- viestintäämme johdetaan ja suunnitellaan
- yhdistyksellämme on asiantuntemus ja kokemus
- vaikutusalueella asuu 1,4 miljoonaa asukasta

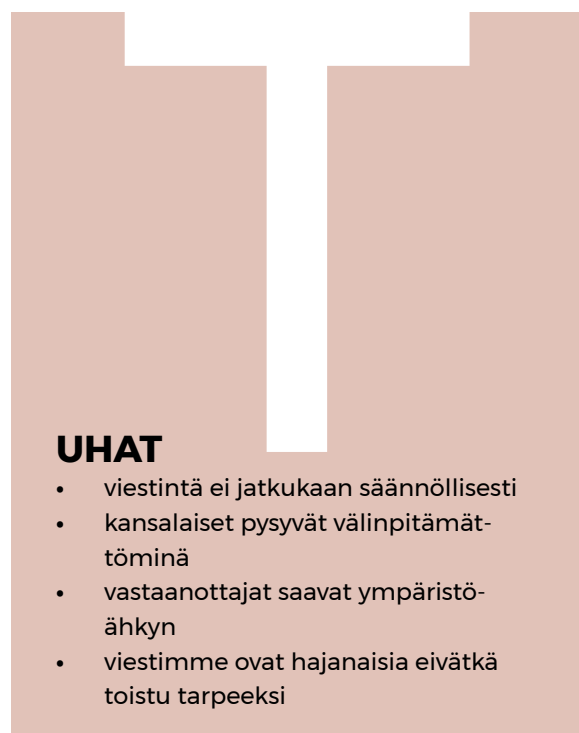
HEIKKOUEDET

- kohderyhmämme ovat hajallaan
- viestintään on rajoitetut resurssit
- poliittinen päätöksenteko ja kansalaistoiminta eivät aina kohtaa

MAHDOLLISUUDET

- luomme positiivista viestintää
- tavoitamme tehokkaasti lapset ja nuoret
- vauhditamme päätöksentekoa
- jaamme koskettavaa informaatiota
- kehitämme kansalaistoimijuutta

UHAT

- viestintä ei jatkukaan säännöllisesti
- kansalaiset pysyvät välinpitämättöminä
- vastaanottajat saavat ympäristö-ähkyn
- viestimme ovat hajanaisia eivätkä toistu tarpeeksi

Viesti perille

Palkitseva viestintä toimii ketjureaktiona.

A. TIEDÄ

Viestinnän keinoilla jaetaan informaatiota siten, että...

B. TUNNE

viestintä koskettaa ja vakuuttaa, sekä herättää vastaanottajat...

C. TOIMI

sitoutumaan ja toimimaan Vantaanjoen vesistöalueen kehittämiseksi.

TIEDÄ!

INFORMOINTI/ Tiedottaminen

Viestintä jakaa tiivistettyä tutkimustietoa, tietoa toimenpideohjelmasta, joen tarjoamista mahdollisuuksista sekä yleistä ympäristötietoa eri kohderyhmille räätälöitynä.

TUNNE!

VAIKUTTAMINEN / Mielikuvaviestintä

Viestintä luo Vantaanjoen vesistöalueelle tarinan, jota käytetään mielikuvien välittämisessä: viestintää kasvatetaan ja inhimillistetään, mm. tunnushahmo Helmin luomisella.

TOIMI!

AKTIVOINTI / Kansalaistoimijuus

Viestintä toimii aktivoijana yhteistyökumppaneiden ja paikallisten toimijoiden kanssa. Se kannustaa kansalaisia toimimaan omaehtoisesti ja tarjoaa heille tähän tietoa ja toimintamuotoja.

D. JA PALKITSE!

Onnistunut viestintä antaa vastaanottajalle tunteen, että hän on tehnyt hyviä tekoja, joiden hedelmistä voi nauttia myös itse - hän on saanut tarpeellista tietoa, laajentanut elämänpäiriään, nauttinut luonnossa olemisesta, saanut uuden harrastuksen, tehnyt onnistuneen päätöksen...

Viestit, joita jaksamme toistaa. Ja toistaa.

YDINVIESTI:

"Vantaanjoki monimuotoisine luonnonympäristöineen on yli miljoonan ihmisen lähivirkistysalue, jonka ekologisen tilan parantaminen ja turvaaminen on hyvinvointimme turvaamiseksi tärkeää."

KÄRKIVIESTIT:

- 1. Vantaanjoen vesistöalue toimii hyvinvoinnin lähteenä.**
- 2. Myös sinä voit vaikuttaa lähiympäristösi hyvinvointiin.**
- 3. Vesiensuojeluyhdistyksen asiantuntijat neuvovat, kannustavat ja toimivat.**

TEEMOJEN VIESTINNÄN TAVOITTEET:

VEDEN LAATU

- Ajantasaisen tiedon kokoaminen, yhteistyö ja viestintä sekä kattava veden laadun seuranta
- Maataloudesta tulevan kiintoaine- ja ravinnekuormituksen vähentäminen
- Jätevesien käsittelyn tehostaminen ja ylivuotojen minimoiminen
- Haja-asutuksen jätevesien käsittelyn tehostaminen
- Pohjavesiä suojeleva maankäytön suunnittelu
- Hulevesien (sade- ja sulamisvedet) hallinta vesistökuormitusta ja tulvariskiä lisäämättä sekä pohjaveden laatua ja määrää vaarantamatta
- Järvien kunnostaminen ja tilan seuranta
- Tulvariskien hallinnan suunnittelu koko vesistöalueelle

LUONNONSUOJELU

- Vantaanjoen yleissuunnitelman (Natura 2000 -alueen käyttö- ja hoitosuunnitelma) laatiminen
- Kalakantojen luontaisen lisääntymisen turvaaminen
- Arvokkaiden pienvesien säilymisen on turvaaminen ja muuttuneiden tilan parantaminen

VIRKISTYSKÄYTTÖ

- Vesistöalueen moninaiskäyttö, houkutteleva lähivirkistysalue ja matkailukohde
- Toimivat kalastus- ja melontamahdollisuudet
- Yhtenäiset vesistöalueen retkeily- ja polkuverkostot
- Vesistön käyttöä lasten ja nuorten ympäristökasvatus- ja opetus- ja valistuskohteena lisätään

VANTAANJOKI ON THE ROCKS!

Saukkoneiti Helmi rakastaa kotijokeaan, mutta...

Helmi syntyi jokisuulla monta kevättä sitten, viidentenä poikasena ja pesueen ainoana tyttönä. Äitisaukko opetti poikasiaan kalastamaan kesän ja talven ajan, mutta kun hauet ja särjet oli rouskutettu, emo jätti Helmin oman onnensa nojaan.

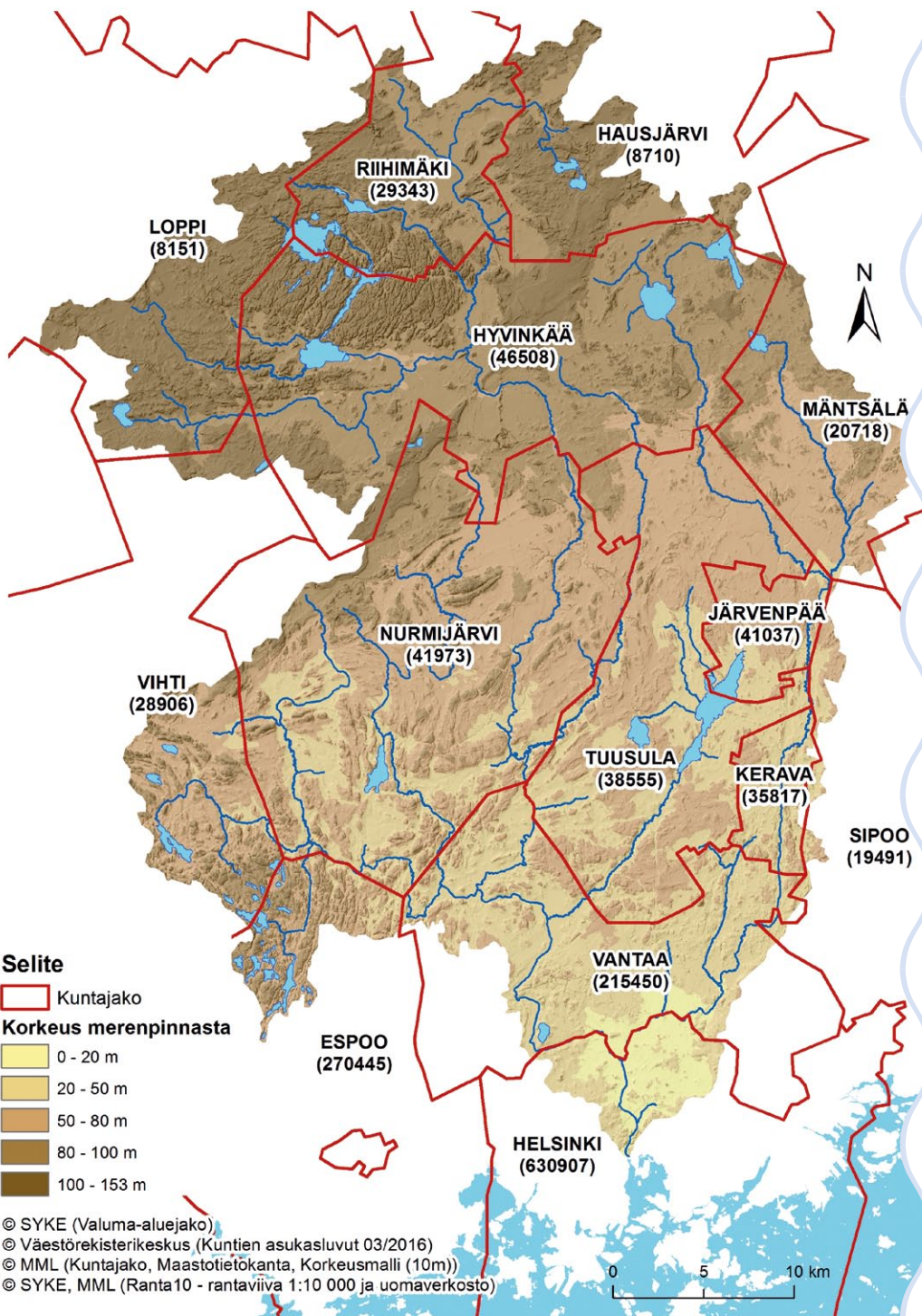
Neuvokas saukkoneiti ei jäänyt itkkelemään, vaan lähti kiertelemään. Hän oppi tuntemaan kotijokensa aina merenrannalta pienille yläjuoksun puroille saakka. Ja sitä jokea Helmi oppi rakastamaan, omaa kotivesistöään.

Helmi oppi välttelemään liian meluisia jokivarren ihmisiä, liikkumaan sammakkojahdissa pellonreunoilla ja laskemaan lumipenkalta joen jälle aamuhämärässä.

Helmi oppi tuntemaan miten virkistävää on puhdas vesi, millainen maku on vuollejokisimpukassa ja koska melojia kannattaa varoa.

Mutta keväisin syntymäpäivänsä aikoihin Helmin valtaa surumieli. Siihen kaihoon ei auta yöuinti, ei rapujuhlat. Helmi kaipaa ystävää.

Siksi Helmin tapaa joskus huokailemasta tuntoviikset väristen kauas joen taakse tuijottaen. Aivan kuin jotakuta odottaen.

Viesti perille

- viestintästrategia 2018

on laadittu "Viesti perille - Vantaanjoen vesistöalue, Etelä-Suomen luontohelmi, hyvään ekologiseen tilaan" -hankkeen voimin.

Strategiatyöskentelyyn osallistuivat toiminnanjohtaja Anu Oksanen, ympäristöasiantuntijat Asko Särkelä ja Sanna Laakso, graafiset suunnittelijat Vappu Ormio Mosatonttu Oy:stä ja Heikki Sallinen Logopolis Graphic Designista sekä viestinnän suunnittelija Timo Taalo.

Valokuvat: VHVS:n arkisto

Vantaanjoen ja Helsingin seudun
vesiensuojeluyhdistys ry

www.vantaanjoki.fi

#vantaanjoenhelmi